

Na temelju odredbe članka 19. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu (Narodne novine broj 71/14., 118/14. i 154/14.) dekanica Filozofskog fakulteta Osijek, donijela je dana 16. ožujka 2015. sljedeći

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. UVODNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Pravilnik), a na temelju provedene procjene rizika za život i zdravlje radnika, propisuje se primjena pravila zaštite na radu, preventivne mjere, organizacija i provođenje radnih postupaka, odnosno metoda te poduzimanje drugih aktivnosti za sprečavanje i smanjenje izloženosti radnika utvrđenim rizicima.

(2) Poslodavac je obavezan imati procjenu rizika u pisanom ili elektroničkom obliku, koja odgovara postojećim rizicima na radu i u vezi s radom.

(3) Poslodavac je obavezan radnike i njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika na način propisan Zakonom o zaštiti na radu (u daljnjem tekstu: Zakon)

Članak 2.

(1) Poslove zaštite na radu poslodavac je obavezan obavljati u skladu s procjenom rizika, stanjem zaštite na radu i brojem radnika.

(2) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika osigurava se primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu.

Članak 3.

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

II. ORGANIZIRANJE I PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Stručnjak zaštite na radu

Članak 4.

(1) Poslodavac je odgovoran za organiziranje i provođenje zaštite na radu radnika u svim dijelovima organizacije rada i u svim radnim postupcima.

(2) Obavljanje poslova iz stavka 1. ovog članka poslodavac će ugovorom povjeriti ovlaštenoj pravnoj osobi koja ispunjava propisane uvjete za obavljanje poslova stručnjaka zaštite na radu.

(3) Prenošenje ovlaštenja za provođenje zaštite na radu ne oslobađa poslodavca odgovornosti.

Članak 5.

Poslovi zaštite na radu koji se povjeravaju stručnjaku zaštite na radu su osobito:

- 1) stručna pomoć poslodavcu i njegovim ovlaštenicima, radnicima te povjerenicima radnika za zaštitu na radu u provedbi i unapređivanju zaštite na radu
- 2) sudjelovanje u izradi poslovne strategije te operativnih planova i programa vezano uz zaštitu na radu
- 3) provode postupk izrade procjene rizika
- 4) provođenje unutarnjeg nadzora te savjetovanje odgovornih za otklanjanje nedostataka
- 5) izrada izvješća u vezi s nezgodama, ozljedama na radu i profesionalnim bolestima
- 6) suradnja s tijelima nadležnim za nadzor zaštite na radu kod poslodavca
- 7) osposobljavanje radnika, poslodavca i ovlaštenika za rad na siguran način
- 8) osposobljavanje i pomaganje povjereniku radnika za zaštitu na radu
- 9) djelovanje u odboru za zaštitu na radu kod poslodavca.

Ovlaštenik

Članak 6.

Poslodavac će provođenje zaštite na radu prenijeti u pisanom obliku na svojeg ovlaštenika u okviru njegovog djelokruga rada.

Članak 7.

Poslodavac će ovlastiti ovlaštenika osobito za to da:

- 1) radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način ne dopusti rad bez nadzora osposobljenog radnika
- 2) posebno osjetljivim skupinama radnika ne dopusti da obavljaju poslove koji bi mogli na njih štetno utjecati
- 3) isključi iz uporabe radnu opremu koja nije ispravna kao i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika
- 4) u suradnji sa stručnjakom za zaštitu na radu evidentira sve nezgode i ozljede na radu i slučajeve koji predstavljaju neposredan rizik za sigurnost i zdravlje radnika
- 5) nadzire da radnici koji to moraju koriste propisanu osobnu zaštitnu opremu, te da im u slučaju suprotnog postupanja zabrani rad
- 6) osigura da u vrijeme rada radnici ne piju alkoholna pića ili uzimaju druga sredstva ovisnosti, te da ih u protivnom udalji s mjesta rada
- 7) osigura potreban broj radnika osposobljenih za evakuaciju i spašavanje, za pružanje prve pomoći te da im stavi na raspolaganje svu potrebnu opremu.

Odbor za zaštitu na radu

Članak 8.

- (1) Odbor za zaštitu na radu je savjetodavno tijelo poslodavca.
- (2) Članove Odbora za zaštitu na radu imenuje dekan na razdoblje od 4 godine.
- (4) Odbor čine: ovlaštenik poslodavca, stručnjak zaštite na radu koji obavlja poslove zaštite na radu kod poslodavca, specijalist medicine rada izabran u skladu s posebnim propisom te povjerenik radnika za zaštitu na radu.
- (5) Predsjednik Odbora za zaštitu na radu je ovlaštenik poslodavca.

Članak 9.

- (1) Predsjednik Odbora saziva sjednice Odbora.
- (2) Odbor se sastaje najmanje jedanput u tri mjeseca.
- (3) Odbor se mora sastati u roku od dva radna dana u slučaju smrti ili teške ozljede na mjestu rada, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti ili nalaza nadležnog inspektora kojim je utvrđen nedostatak u provedbi zaštite na radu.
- (4) Ukoliko predsjednik Odbora propusti sazvati sjednicu u slučajevima iz stavaka 2. i 3. povjerenik radnika za zaštitu na radu ili sindikalni povjerenik imaju pravo sazvati sjednicu Odbora.

Članak 10.

U svrhu unapređivanja zaštite na radu Odbor planira i nadzire:

- 1) primjenu pravila te organizaciju obavljanja poslova zaštite na radu
- 2) obavještanje i osposobljavanje u vezi sa zaštitom na radu
- 3) prevenciju rizika na radu i u vezi s radom te njezine učinke na zdravlje i sigurnost radnika.

Povjerenik radnika za zaštitu na radu

Članak 11.

- (1) Povjerenik radnika za zaštitu na radu zastupa i štiti interese radnika na području zaštite na radu te prati primjenu pravila, mjera, postupaka i aktivnosti zaštite na radu.
- (2) Izbor povjerenika radnika za zaštitu na radu provodi se u skladu s odredbama Zakona o radu kojima su uređena pitanja izbora radničkog vijeća.

Članak 12.

Povjerenik ima pravo:

- 1) sudjelovati s poslodavcem u planiranju unapređivanja uvjeta rada, uvođenja nove tehnologije te poticati poslodavca i njegove ovlaštenike na provedbu zaštite na radu
- 2) biti obaviješten o svim promjenama od utjecaja na zaštitu na radu
- 3) podnositi prijedloge te zahtijevati od poslodavca da poduzme odgovarajuće mjere u svrhu smanjenja i otklanjanja rizika
- 4) izvršiti uvid i koristiti dokumentaciju poslodavca iz zaštite na radu
- 5) primati primjedbe radnika u vezi s primjenom pravila zaštite na radu te ih prenositi poslodavcu ili njegovom ovlašteniku
- 6) izvijestiti nadležnog inspektora i specijalistu medicine rada o svojim zapažanjima odnosno zapažanjima radnika
- 7) prisustvovati inspekcijskim pregledima i očitovati se na činjenično stanje koje utvrdi nadležni inspektor
- 8) pozvati nadležnog inspektora, kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje radnika, a poslodavac propušta ili odbija provoditi potrebnu zaštitu na radu
- 9) osposobljavati se za obavljanje poslova, stalno proširivati i unapređivati znanje te pratiti i prikupljati obavijesti od važnosti za svoj rad
- 10) staviti prigovor na inspekcijski nalaz
- 11) svojim djelovanjem poticati radnike na provedbu zaštite na radu
- 12) obavještavati radnike o provedbi zaštite na radu.

Članak 13.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati povjereniku radnika za zaštitu na radu uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti, davati mu sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu.

(2) Uvjeti za nesmetano obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu osiguravaju se u skladu s odredbama Zakona o radu kojima se propisani uvjeti za rad radničkog vijeća s tim da povjerenici za zaštitu na radu imaju pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, bez mogućnosti prava ustupanja drugome radnih sati.

Medicina rada

Članak 14.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati radnicima usluge medicine rada kako bi se osigurao zdravstveni nadzor primjeren opasnostima, štetnostima i naporima tijekom rada u svrhu očuvanja zdravlja radnika.

(2) Poslovi medicine rada, uključujući plan i program mjera zdravstvene zaštite, propisani su posebnim propisima o zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.

Obveze i prava radnika

Članak 15.

(1) Radnik je obavezan osposobljavati se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi poslodavac.

(2) Radnik je obavezan i odgovoran obavljati poslove dužnom pažnjom te pri tom voditi računa o svojoj sigurnosti i zaštiti zdravlja, kao i sigurnosti i zaštiti zdravlja ostalih radnika, koje mogu ugroziti njegovi postupci ili propusti na radu.

(3) Smatra se da radnik radi dužnom pažnjom kada poslove obavlja u skladu sa znanjima i vještinama koje je stekao tijekom osposobljavanja za rad na siguran način te kada radi po uputama ovlaštenika.

(3) Radnik je obavezan surađivati s ovlaštenikom, stručnjakom zaštite na radu, povjerenikom radnika za zaštitu na radu i specijalistom medicine rada u rješavanju svih pitanja zaštite na radu, osobito dok se ne osigura da radni okoliš i uvjeti rada ne predstavljaju rizik za sigurnost i zdravlje te dok se u cijelosti ne postigne zaštita na radu u skladu sa zahtjevima tijela nadležnih za nadzor provedbe zaštite na radu.

Članak 16.

(1) Radnik mora odmah izvijestiti poslodavca, njegovog ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu ili povjerenika za zaštitu na radu o svakoj činjenici za koju smatra da predstavlja neposredni rizik za sigurnost i zdravlje, kao i o svakom drugom nedostatku u sustavu zaštite na radu.

(2) Radnik ima pravo odbiti raditi i napustiti mjesto rada ako mu izravno prijete rizik za život i zdravlje, sve dok poslodavac ne poduzme korektivne mjere.

(3) Za vrijeme dok ne radi zbog izbjegavanja izloženosti izravnom i ozbiljnom riziku za život i zdravlje, radnik ima pravo na plaću i druga prava iz radnog odnosa.

Članak 17.

(1) Radnik čini osobito teške povrede radne obveze te će biti privremeno udaljen s rada u slučaju da:

- 1) ne izvršava svoje obveze propisane odredbama Zakona o zaštiti na radu i odredbama ovog Pravilnika
- 2) ne pristupi obrazovanju i osposobljavanju za samostalan rad na siguran način ili ne pristupi provjeri znanja za samostalan rad na siguran način;
- 3) propusti ili odbije raditi pod nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način dok uspješno ne osposobi za rad na siguran način
- 4) ne obavi pravodobno liječnički pregled na koji ga uputi ovlaštenik poslodavca, stručnjak zaštite na radu ili nadležna služba
- 5) ne koristi se osobnom zaštitnom opremom ili sredstvima rada na način utvrđen ovim Pravilnikom
- 6) poslove obavlja suprotno pravilima zaštite na radu ugrožavajući na taj način svoju sigurnost i zdravlje kao i sigurnost i zdravlje drugih
- 7) ne prekine rad kada su mu izravno ugroženi život i zdravlje
- 8) odbije napustiti mjesto rada kada to od njega traži neposredni rukovoditelj ili ovlaštenik radi sigurnosti i zaštite zdravlja
- 9) oštetiti ili ukloni trajno postavljene sigurnosne znakove, pisane obavijesti ili upute propisane ovim Pravilnikom
- 10) odbije pristupiti provjeri radi li pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- 11) odbije se udaljiti s mjesta rada ili s Fakulteta kada je zatečen da radi pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti
- 12) puši na radnom mjestu

(2) Za povrede radne obveze iz ovog članka radniku se može otkazati ugovor o radu.

III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE

Pravila zaštite na radu

Članak 18.

Zaštita na radu kao organizirano djelovanje obuhvaća sustav pravila a osobito:

- 1) pravila pri uporabi, održavanju, pregledu i ispitivanju sredstava rada
- 2) pravila koja se odnose na radnike te prilagodbu procesa rada njihovom spolu, dobi, fizičkim, tjelesnim i psihičkim sposobnostima
- 3) načine i postupke osposobljavanja i obavješćivanja radnika i poslodavaca sa svrhom postizanja odgovarajuće razine zaštite na radu
- 4) načine i postupke suradnje poslodavca, radnika i njihovih predstavnika.

Članak 19.

Pravila zaštite na radu su:

- 1) Osnovna pravila zaštite na radu
- 2) Posebna pravila zaštite na radu
- 3) Priznata pravila zaštite na radu

Članak 20.

(1) Osnovna pravila zaštite na radu propisana su Zakonom i sadrže zahtjeve kojima mora udovoljavati sredstvo rada kada je u upotrebi.

(2) Osnovna pravila zaštite na radu imaju prednost u primjeni u odnosu na posebna pravila zaštite na radu.

Članak 21.

Ako se rizici za sigurnost i zdravlje ne mogu ukloniti ili se mogu samo djelomično ukloniti primjenom osnovnih pravila zaštite na radu, dodatno se primjenjuju posebna pravila zaštite na radu propisana Zakonom koja se odnose na radnike, način obavljanja poslova i radne postupke.

Članak 22.

Priznata pravila zaštite na radu podrazumijevaju norme, pravila struke ili u praksi provjerene načine pomoću kojih se otklanjaju ili smanjuju rizici na radu i kojima se sprečava nastanak ozljeda na radu, profesionalne bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih štetnih posljedica za radnika.

Opća načela prevencije

Članak 23.

Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu na radu na temelju sljedećih općih načela prevencije:

- 1) procjenjivanja i izbjegavanja rizika
- 2) sprečavanja rizika na njihovom izvoru
- 3) prilagođavanja rada radnicima izborom radne opreme te načinom rada
- 4) prilagođavanja tehničkom napretku
- 5) razvoja politike prevencije povezivanjem organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
- 6) odgovarajućeg osposobljavanja i obavješćivanja radnika.

IV. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu

Članak 24.

Poslodavac je obvezan, na temelju procjene rizika, osposobiti radnika za rad na siguran način, i to:

- 1) prije početka rada
- 2) kod promjena u radnom postupku
- 3) kod uvođenja nove radne opreme ili njezine promjene
- 4) kod uvođenja nove tehnologije
- 5) kod upućivanja radnika na novi posao, odnosno na novo mjesto rada
- 6) kod utvrđenog oštećenja zdravlja uzrokovano opasnostima, štetnostima ili naporima na radu.

Članak 25.

(1) Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radniku koji prethodno nije osposobljen za rad na siguran način.

(2) Radniku koji nije osposobljen za rad na siguran način poslodavac je obavezan osigurati rad pod neposrednim nadzorom radnika osposobljenog za rad na siguran način, ali ne dulje od 60 dana.

Članak 26.

Poslodavac, odnosno njegov ovlaštenik moraju biti osposobljeni i moraju se stručno usavršavati iz područja zaštite na radu, u skladu s procjenom rizika.

Članak 27.

(1) Poslodavac će osposobljavanje za rad na siguran način povjeriti osobi ovlaštenoj za obavljanje tih poslova.

(2) Poslodavac je obavezan osposobljavanje radnika, ovlaštenika i povjerenika radnika za zaštitu na radu provoditi tijekom radnog vremena o svom trošku.

Obavješćivanje i savjetovanje

Članak 28.

(1) Poslodavac je obavezan obavijestiti radnike, povjerenika radnika za zaštitu na radu, stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenu osobu s kojom je ugovorio obavljanje poslova zaštite na radu, i druge osobe o svim rizicima i promjenama koje bi mogle utjecati na sigurnost i zdravlje radnika.

(2) Poslodavac je obavezan pisanim uputama osigurati provedbu radnog postupka u skladu s pravilima zaštite na radu te je obavezan dati radnicima upute u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

(3) Poslodavac je obavezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, a osobito:

1) procjenu rizika i popis mjera koje se provode u svrhu uklanjanja ili smanjenja procijenjenih rizika

2) evidencije i isprave, koje je obavezan voditi i čuvati u skladu s odredbama Zakona.

Članak 29.

Poslodavac je obavezan, unaprijed i pravodobno, savjetovati se s povjerenikom radnika za zaštitu na radu o:

- 1) povjeravanju provođenja zaštite na radu ovlaštenoj osobi i poslovima koje će obavljati
- 2) izradi procjene rizika te izmjenama, odnosno dopunama procjene rizika
- 3) izboru radnika za pružanje prve pomoći i radnika za provođenje mjera zaštite od požara, evakuacije i spašavanja
- 4) sprečavanju nezgoda, ozljeda na radu i profesionalnih bolesti
- 5) planiranju i provođenju osposobljavanja iz zaštite na radu
- 6) poboljšavanju uvjeta rada
- 7) utjecaju radnih uvjeta i radnog okoliša na sigurnost i zdravlje radnika
- 8) izboru sredstava rada i osobne zaštitne opreme.

Članak 30.

Ovlaštenik je dužan za svaku težu, skupnu ili smrtnu ozljedu na radu, za slučaj utvrđene profesionalne bolesti kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u primjeni pravila zaštite na radu, izvjestiti te na uviđaj pozvati povjerenika radnika za zaštitu na radu.

Zdravstvena zaštita na radu

Članak 31.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati radniku zdravstvenu zaštitu primjerenu rizicima za sigurnost i zdravlje kojima je izložen na radu, u skladu s posebnim propisima koji uređuju mjere zdravstvene zaštite u vezi s radom.

(2) Zdravstvena zaštita ostvaruje se suradnjom poslodavca, ovlaštenika, stručnjaka za zaštitu na radu i radnika s izabranim specijalistom medicine rada.

Posebno osjetljive skupine radnika

Članak 32.

(1) Posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti te radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti.

(2) Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu trudnih radnica, radnica koje su nedavno rodile i radnica koje doje, radi zaštite od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva i oporavak od trudnoće i poroda.

(3) Poslodavac je obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu maloljetniku radi očuvanja njegovog nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvoja.

(4) Poslodavac je obavezan provoditi posebnu zaštitu na radu za radnike kod kojih je utvrđeno oboljenje od profesionalne bolesti, kojima je nadležno tijelo za vještačenje prema posebnom propisu utvrdilo smanjenu i preostalu radnu sposobnost ili su izloženi neposrednom riziku od smanjenja radne sposobnosti, radi sprečavanja daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja preostale radne sposobnosti.

(5) Radi provedbe posebne zaštite na radu, potrebno je u procjeni rizika naznačiti poslove koji su potencijalno rizični za posebno osjetljive skupine radnika iz stavka 1. ovog članka.

Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada

Članak 33.

(1) Poslodavac je obavezan osigurati da su mjesta rada koja se koriste u svakom trenutku sigurna, održavana, prilagođena za rad i u ispravnom stanju, u skladu s pravilima zaštite na radu.

(2) Poslodavac je obavezan prestati s radom u građevinama namijenjenima za rad na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost za sigurnost i zdravlje radnika.

(3) Poslodavac je obavezan osigurati da sredstva rada i osobna zaštitna oprema budu u uporabi u svakom trenutku sigurni, održavani, prilagođeni za rad i u ispravnom stanju te da se koriste u skladu s pravilima zaštite na radu, tehničkim propisima i uputama proizvođača tako da u vrijeme rada ne ugrožavaju radnike.

(4) Poslodavac je obavezan isključiti iz uporabe sredstva rada i osobnu zaštitnu opremu na kojoj nastanu promjene zbog kojih postoje rizici za sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 34.

(1) Poslodavac je obvezan prema pravilima zaštite na radu, posebnim propisima, odnosno uputama proizvođača, dati na preglede, odnosno ispitivanja sredstava rada koja se koriste, radi utvrđivanja jesu li na njima primijenjena pravila zaštite na radu i jesu li zbog nastalih promjena tijekom njihove uporabe ugroženi sigurnost i zdravlje radnika.

(2) O ispitivanju i pregledu sredstava rada vodi brigu ovlaštenik.

Članak 35.

(1) Osobna zaštitna oprema koja se koriste na pojedinim radnim mjestima navedena su u procjeni opasnosti.

(2) Ovlaštenik mora odrediti osobu koja je zadužena da radnici pravodobno dobiju osobnu zaštitnu opremu i koja vodi evidenciju o osobnim zaštitnim sredstvima.

(3) Primitak osobne zaštitne opreme radnici potvrđuju vlastoručnim potpisom.

(4) Radnicima se zamjenjuje uništena ili dotrajala osobna zaštitna oprema samo uz povrat stare.

Članak 36.

(1) Poslodavac je obvezan provoditi prevenciju stresa na radu ili u vezi s radom koji je uzrokovan osobito čimbenicima kao što su sadržaj rada, organizacija rada, radno okruženje, loša komunikacija i međuljudski odnosi, kako bi sveo na najmanju mjeru potrebu radnika da svladava poteškoće zbog dugotrajnije izloženosti intenzivnom pritisku te otklonio mogućnost da se umanju radna učinkovitost radnika i pogorša njegovo zdravstveno stanje.

(2) Radnici i njihovi predstavnici imaju obvezu postupati u skladu s uputama i surađivati s poslodavcem radi sprečavanja, uklanjanja ili smanjivanja stresa na radu ili u vezi s radom.

Nadzorni uređaji kao sredstva zaštite na radu

Članak 37.

(1) Poslodavac smije koristiti nadzorne uređaje kao sredstvo zaštite na radu pod uvjetima propisanim Zakonom o zaštiti na radu.

(2) Dopušteno je korištenje nadzornih uređaja radi kontrole ulazaka i izlazaka iz radnih prostorija i prostora te radi smanjenja izloženosti radnika riziku od razbojstva, provala, nasilja, krađa i sličnih događaja na radu ili u vezi s radom.

(3) Zabranjeno je postavljanje nadzornih uređaja u prostorijama za osobnu higijenu i presvlačenje radnika.

(4) Poslodavac ne smije koristiti snimljene materijale u svrhe koje nisu propisane ovim člankom, ne smije ih emitirati u javnosti niti pred osobama koje nemaju ovlasti na nadzor opće sigurnosti i zaštite na radu te je obvezan osigurati da snimljeni materijali ne budu dostupni neovlaštenim osobama.

Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje

Članak 38.

(1) Poslodavac je obvezan poduzeti mjere zaštite od požara i spašavanja radnika, izraditi plan evakuacije i spašavanja, odrediti radnike koji će provoditi mjere te osigurati pozivanje i omogućiti postupanje javnih službi nadležnih za zaštitu od požara i spašavanje, u skladu s posebnim propisima.

(2) Ovlaštenik je u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje radnika obvezan:

- 1) odmah ih obavijestiti o nastalom riziku kojemu jesu ili bi mogli biti izloženi, kao i o mjerama koje jesu ili bi trebale biti provedene, kako bi se spriječio ili umanjio rizik za život i zdravlje
 - 2) poduzeti radnje i dati upute o prestanku rada, odnosno napuštanju mjesta rada i upućivanju na sigurno mjesto
 - 3) organizirati nastavak rada tek nakon otklanjanja rizika.
- (3) Ovlaštenik je obavezan osposobiti radnike iz stavka 1. ovoga članka da u slučaju nastanka neposrednih i značajnih rizika za život i zdravlje, kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi, a o tome ne mogu obavijestiti ovlaštenika, mogu samostalno poduzeti mjere i provesti postupke u skladu sa svojim znanjem i raspoloživim tehničkim sredstvima, kako bi rizike otklonili ili smanjili.
- (4) Osposobljavanje radnika iz stavka 3. ovoga članka obuhvaća upoznavanje radnika s planom evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i provođenje praktične vježbe evakuacije i spašavanja najmanje jednom u dvije godine.
- (5) Radnik koji postupuje u skladu s odredbama stavaka 3. i 4. ovoga članka, zbog takvog postupanja ne smije trpjeti štetne posljedice, osim u slučaju ako je postupao namjerno ili s krajnjom nepažnjom

Pružanje prve pomoći

Članak 39.

- (1) Ovlaštenik je obavezan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima i drugim osobama do pružanja hitne medicinske pomoći ili do prijema u zdravstvenu ustanovu te je obavezan omogućiti postupanje javne službe hitne medicinske pomoći.
- (2) U radnim prostorijama gdje istodobno radi dva do 20 radnika, najmanje jedan radnik, mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći u skladu s pravilima zaštite na radu i u pisanom obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći.
- (3) Ovlaštenik je dužan o događaju, naravi ozljede i poduzetim mjerama odmah izvijestiti stručnjaka zaštite na radu.

Članak 40.

- (1) Poslodavac je obavezan osigurati sredstva i opremu za pružanje prve pomoći, koji uvijek moraju biti dostupni, označeni i zaštićeni od neovlaštenog korištenja.
- (2) Ormarići sa sredstvima i opremom za pružanje prve pomoći trebaju biti označeni propisanim znakom.
- (3) Na ormariću prve pomoći ili drugom vidnom mjestu mora biti ime radnika određenih za pružanje prve pomoći i broj telefona na koji se mogu pozvati.
- (4) Radi pružanja hitne medicinske pomoći potrebno je istaknuti i naziv zdravstvene ustanove i telefonski broj.

Članak 41.

- (1) Poslodavac je obavezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.
- (2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka poslodavac je obavezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

Zaštita nepušača

Članak 42.

- (1) Poslodavac je obvezan provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.
- (2) Temeljem članka 13. Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (Narodne novine broj 125/08, 55/09, 119/09 i 94/13) pušenje je zabranjeno u svim ustanovama koje obavljaju djelatnost odgoja i obrazovanja.

Zabrana pijenja alkohola i uzimanje drugih sredstava ovisnosti

Članak 43.

- (1) Radnik u vrijeme rada ne smije biti pod utjecajem alkohola i drugih sredstava ovisnosti niti ih smije unositi na mjesto rada.
- (2) Ovlaštenik je dužan prikladnim mjerama provoditi zabranu zlouporabe alkoholnih pića i sredstava ovisnosti na radnom mjestu a osobito:
 - 1) obavještavati radnike o štetnosti sredstava ovisnosti i njihovom utjecaju na radnu sposobnost te provoditi programe prevencije ovisnosti
 - 2) surađivati sa stručnjakom zaštite na radu, specijalistom medicine rada i povjerenikom radnika za zaštitu na radu pri provođenju mjera sprečavanja zlouporabe sredstava ovisnosti
 - 3) sprečavati konzumaciju alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti tijekom rada i provoditi zabranu njihovog unošenja u radne prostorije i prostore
 - 4) pisano utvrditi postupak provjere je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti (provođenje postupka uz pristanak radnika, način provjere, vrsta testa ili aparata, način bilježenja i potvrđivanja rezultata, postupanje u slučaju odbijanja radnika da pristupi provjeri) i učinkovito provoditi utvrđeni postupak.

Članak 44.

- (1) Provjera je li radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim prikladnim uređajem, postupkom ili sredstvom.
- (2) Smatrat će se da je radnik pod utjecajem alkohola ako u krvi ima alkohola više od 0,0 g/kg, odnosno više od 0,0 miligrama u litri izdahnutog zraka, odnosno u krvi ima višu koncentraciju alkohola od koncentracije dozvoljene procjenom rizika poslova koje taj radnik obavlja.
- (3) Ako radnik odbije pristupiti provjeri, smatra se da je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.
- (4) Ovlaštenik je obvezan udaljiti s mjesta rada radnika koji je pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.
- (5) Ako radnik odbija napustiti mjesto rada, radnika će, po pozivu ovlaštenika, udaljiti nadležna redarstvena služba.

Članak 45.

- (1) Ovlaštenik ne smije provjeravati je li radnik pod utjecajem drugih sredstava ovisnosti osim alkohola ako mu je radnik predao potvrdu da se nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti ili u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti te da uzima supstitucijsku terapiju.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka, poslodavac može zatražiti ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti tog radnika za obavljanje povjerenih mu poslova.
- (3) Ocjenu zdravstvene i psihofizičke sposobnosti iz stavka 2. ovoga članka daje specijalist medicine rada.

(4) Potvrdu da se radnik nalazi u programu liječenja, odvikavanja ili rehabilitacije od ovisnosti, odnosno u izvanbolničkom tretmanu liječenja od ovisnosti i da uzima supstitucijsku terapiju izdaje ustanova kod koje se provodi program.

V. EVIDENCIJE, ISPRAVE I IZVJEŠTAJI

Članak 46.

1) Poslodavac je obvezan voditi evidencije, čuvati isprave te davati obavijesti i podatke u skladu s propisima o zaštiti na radu.

(2) Osim evidencija iz stavka 1. ovog članka, poslodavac je obvezan voditi evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

(3) Davanje obavijesti i podataka poslodavac je obvezan provoditi na način da čuva privatnost radnika u skladu s posebnim propisom o zaštiti osobnih podataka.

Članak 47.

(1) Poslodavac je obvezan na mjestu rada postaviti na vidljivo mjesto:

1) sigurnosne znakove

2) znakove za evakuaciju i spašavanje

3) upute i oznake za rukovanje radnom opremom

(2) Fakultet je obvezan voditi evidencije koje se čuvaju kod tajnika Fakulteta koji mora osigurati njihovu dostupnost:

1) procjenu rizika za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju

2) upute za rad na siguran način za mjesto rada i poslove koji se na njemu obavljaju

3) pisani dokaz o osposobljenosti radnika za rad na siguran način

4) zapisnike o ispitivanju radne opreme, instalacija i radnog okoliša

5) ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i poremećajima koji su izazvali ili su mogli izazvati štetne posljedice po sigurnost i zdravlje radnika.

Članak 48.

Fakultet mora čuvati:

1) glavni projekt i svu tehničku dokumentaciju koja je izrađena prema posebnom propisu iz kojih je vidljiva primjena osnovnih pravila zaštite na radu za građevinu ili dio građevine u trenutku korištenja (tehnička dokumentacija čuva se tamo gdje se nalazi objekt na koji se ona odnosi, sve dok se taj objekt koristi)

2) upute o načinu korištenja strojeva i uređaja s povećanim opasnostima dok te strojeve i uređaje koristi

3) dokumente o obavljenim ispitivanjima koji su propisani Zakonom o zaštiti na radu - čuvaju se na mjestu gdje se vodi evidencija, a njihove preslike na mjestu gdje se nalaze instalacije odnosno gdje se nalaze sredstva za rad na koje se isprave odnose.

Članak 49.

Poslodavac je dužan voditi knjigu nadzora u koju se upisuju odluke i rješenja

- ovlaštenika

- stručnjaka za zaštitu na radu i

- inspektora rada

u postupcima koji su propisani odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Članak 50.

- (1) Godišnje izvješće o ozljedama na radu i slučajevima oboljenja od profesionalnih bolesti za proteklu godinu podnosi se nadležnom organu inspekcije rada, najkasnije do 31. siječnja sljedeće godine.
- (2) Godišnje izvješće izrađuje stručnjak zaštite na radu, a potpisuje ga dekan.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 51.

- (1) Pravilnik stupa na snagu i počinje se primjenjivati 8 dana nakon objave na oglasnoj ploči Fakulteta.
- (2) Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaju se primjenjivati odredbe Pravilnika o zaštiti na radu od 30. ožujka 2009.

Članak 52.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način i prema postupku predviđenom za njegovo donošenje.

dekanica
Loretana Farkaš
prof. dr. sc. Loretana Farkaš

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči Filozofskog fakulteta Osijek dana 16. ožujka 2015. i stupa na snagu dana 24. ožujka 2015.

tajnik

Vlado Fotak
Vlado Fotak, dipl. prav.

KLASA: 003-05/15-01/4
URBROJ: 2158-83-2-15-1

SADRŽAJ

I. UVODNE ODREDBE	1
II. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU	1
Stručnjak zaštite na radu	1
Ovlaštenik	2
Odbor za zaštitu na radu	2
Povjerenik radnika za zaštitu na radu	3
Medicina rada	4
Obveze i prava radnika	4
III. PRAVILA ZAŠTITE NA RADU I OPĆA NAČELA PREVENCIJE	5
Pravila zaštite na radu	5
Opća načela prevencije	6
IV. OBVEZE I PRAVA RADNIKA	6
Osposobljavanje radnika iz zaštite na radu	6
Obavješćivanje i savjetovanje	7
Zdravstvena zaštita na radu	8
Posebno osjetljive skupine radnika	8
Sredstva rada, osobna zaštitna oprema i mjesta rada	8
Nadzorni uređaji kao sredstva zaštite na radu.....	9
Zaštita od požara, evakuacija i spašavanje	9
Pružanje prve pomoći	10
Zaštita nepušača	11
Zabrana pijenja alkohola i uzimanje drugih sredstava ovisnosti	11
V. EVIDENCIJE, ISPRAVE I OBAVIJESTI	12
VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	13